

РЕШЕНИЕ

№ 529

гр. София, 31.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 17-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Р Н. К

при участието на секретаря А И. И
като разгледа докладваното от Р Н. К Административно наказателно дело № 20221110206315 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 58д и сл. от ЗАНН.

Образувано е по жалба срещу Наказателно постановление /НП/ № Р-10-88/26.04.2022 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор /КФН/, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на жалбоподателя З..... на основание чл. 83, чл. 53, чл. 27 от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/, чл. 16, ал. 1, т. 19 от Закона за комисията за финансов надзор /ЗКФН/, вр. чл. 647, ал. 2 и чл. 644, ал. 2, пр. 2, вр. ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховане /КЗ/, вр. пар. 1, т. 51 от ДР на КЗ, е наложено административно наказание "имуществена санкция" в размер на 2000 /две хиляди/ лева за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ.

В жалбата срещу НП се твърди, че същото е неправилно и незаконосъобразно, поради което жалбоподателят моли то да бъде отменено. Оспорва се дадената на нарушението правна квалификация. Жалбоподателят посочва, че неправилно административнонаказващият орган му е наложил санкция при условията на повторност, тъй като в акта за установяване на административно нарушение (АУАН), въз основа на който е издадено обжалваното НП, не е повдигнато обвинение за нарушение при условията на повторност. Допълнително, жалбоподателят моли НП да бъде изменено и съдът да намали наложената санкция или евентуално да приложи чл. 28 от ЗАНН поради маловажност на нарушението.

В съдебно заседание пред настоящия състав жалбоподателят, редовно призован, не изпраща представител, като не се явява и неговият процесуален представител – адв. Г.

Въззиваемата страна - заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, редовно призована, се представлява от юрисконсулт Н, който оспорва жалбата и моли НП да бъде потвърдено. Изтъква, че при издаване на АУАН и НП са спазени правилата на ЗАНН и произнасянето на застрахователя по щетата е със сериозно закъснение едва след сезирането

на КФН. Подробните съображения за това са развити в представена писмена защита, където е изразено становище за законосъобразност на издаденото НП, за правилно определена дата на нарушението и липса на предпоставките на чл. 28 от ЗАНН. Моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева.

СЪДЪТ след като прецени изложените твърдения и събраните по делото писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено от фактическа страна следното:

На 07.01.2022 г. е настъпило застрахователно събитие – ПТП, при което са причинени щети на моторно превозно средство – лек автомобил марка "Опел", модел „Инсигния“ с рег. № , собственост на Л Й. За реализираното ПТП от двамата участници в произшествието бил съставен и подписан двустранен протокол за ПТП.

Установено е, че другият автомобил - Пежо 307 с рег. № (приет за виновен за ПТП) имал сключена застраховка „Гражданска отговорност“ в – застрахователна полица № Поради това на 10.01.2022 г. в ЗД „Бул Инс“ АД е заведена щета с № по повод подадено уведомление от Л Й, към което били приложени част от изискуемите документи и бил извършен оглед на автомобила. На 11.01.2022 г. е представена и банкова сметка за получаване на обезщетението. След тази дата застрахователят не е изисквал допълнителни документи.

По така заявената щета застрахователното дружество е изплатило застрахователно обезщетение в размер на 197.20 лева по банкова сметка на Й на 18.02.2022 г.

В КФН, управление „Застрахователен надзор“, е постъпила жалба с вх. № 91-02-132/11.02.2022 г. от Л Й. Жалбата касае забавяне на изплащането на застрахователното обезщетение по заведената претенция по застраховка „Гражданска отговорност“.

Във връзка с извършена проверка на документацията по случая, от КФН с писмо изх. № 91-02-132 от 14.02.2022 г. са изискани от застрахователя писмени обяснения и заверено копие на цялата документация по преписката. Отговорът на застрахователя, ведно с изисканите доказателства, постъпил в КФН с писмо вх. № 91-02-132/23.02.2022 г.

Въз основа на така констатираните обстоятелства, св. С. А. приела, че застрахователното дружество е извършило нарушение на чл. 108, ал. 1 КЗ, поради което съставила АУАН за това нарушение.

АУАН № Р-06-140/12.04.2022 г., е съставен от св. С. А. – „главен експерт“ в отдел „Правоприлагане“ в дирекция „Застрахователен надзор“, в присъствието на двама свидетели по чл. 40, ал. 3 от ЗАНН и на представител на нарушителя, което се потвърждава от техните подписи. В АУАН е установено, че процесната застрахователна претенция е заведена при застрахователя на 10.01.2022 г., като на 11.01.2022 г. са представени и всички изискуеми документи и е направен и оглед на автомобила. Поради това в АУАН е прието, че застрахователят е трябвало да се произнесе по процесната щета по застраховка „Гражданска отговорност“, в срок от 15 работни дни от представяне на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, като срокът за произнасяне по щетата е изтекъл на 01.02.2022 г. – вторник, работен ден. Според актосъставителя следователно нарушението е извършено на 02.02.2022 г. в гр. София, където е седалището на ЗД. Прието е също така, че застрахователят се е произнесъл извън законоустановения срок с плащане на обезщетението на 18.02.2022 г. след сезирането на КФН.

Препис от АУАН е връчен на представител на жалбоподателя на датата на съставянето му, без в него да са изложени възражения. Такова възражение не е постъпило и в срока по чл. 44, ал. 1 ЗАНН.

Във основа на АУАН № Р-06-140/12.04.2022 г., и при пълна идентичност на описаното нарушение и неговата правна квалификация, на 26.04.2022 г. заместник-председателят на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, издал НП № Р-10-

88, с което на основание чл. 83, ал.1 ЗАНН, вр. чл. 647, ал. 2 и чл. 644, ал. 2, пр. 2, вр. ал. 1, т. 2 от КЗ, вр. пар. 1, т.51 от ДР от КЗ е наложено на административно наказание – „имуществена санкция” в размер на 2000 лева за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Застрахователното дружество е наказано за това, че не е изпълнило задължението си по чл. 108, ал. 1 от КЗ, в срок от 15 работни дни от представяне на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, да се произнесе по застрахователната претенция по един от посочените начини, като определи и изплати размер на обезщетение или застрахователна сума, или мотивирано откаже плащане. Това свое задължение жалбоподателят е следвало да изпълни в срок до 01.02.2022 г. включително, а е изпълнил едва на 18.02.2022 г. като е платил обезщетението по претенцията.

В НП е акцентирано върху обстоятелството, че нарушението е извършено повторно (в едногодишен срок от влизането в сила на НП Р-10-655/15.12.2020 г., влязло в сила на 19.08.2021 г.), поради което и наложеното наказание е определено по чл. 644, ал. 2 от КЗ.

НП е връчено на дружеството - жалбоподател на 09.05.2022 г., което се доказва от приложеното известие за доставяне, като дружеството е депозирало в КФН жалба срещу него на 10.05.2022 г.

Изложените фактически обстоятелства се установяват от приложените по делото доказателствени материали: гласни доказателства, съдържащи се в показанията на разпитания по делото свидетел – С. А., както и събраните по надлежния процесуален ред и приложени по делото писмени доказателства. Съдът кредитира изцяло писмените доказателства, приобщени към доказателствения материал по реда на чл. 283 НПК, тъй като същите са непротиворечиви в своята цялост и изясняват фактическата обстановка по начина, възприет от съда. Съдът кредитира показанията на свидетеля А. за датата на завеждане на щетата и на произнасяне на застрахователя, които несъмнено се установяват и от събраните писмени доказателства.

Съдът намира, че приетата фактическа обстановка несъмнено се установява от представената от дружеството документация, от която се установяват датата на ПТП, на завеждане на щетата и направения оглед на автомобила, както и датата на извършеното плащане по претенцията, които обстоятелства не се явяват и спорни между страните. Безспорни са датите, на които е заведена застрахователната претенция и датата на изплащане на претенцията, видно от представеното платежно нареждане.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена от лице с правен интерес, в предвидения в ЗАНН 14-дневен срок /актуален към датата на подаване на жалбата/, срещу акт, подлежащ на проверка, поради което се явява процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно разпоредбите на ЗАНН, в това производство районният съд следва да провери законността на обжалваното НП, т.е. дали правилно е приложен както процесуалния, така и материалния закон, независимо от основанията, посочени от жалбоподателя – арг. от чл. 314, ал.1 от НПК, вр. чл. 84 от ЗАНН. В изпълнение на това си правомощие съдът служебно констатира, че АУАН и НП са издадени от компетентни за това административни органи, в предвидените в ЗАНН давностни срокове, при съблюдаване на материалния и процесуалния закон.

При съставянето на АУАН и издаването на НП не са допуснати съществени процесуални нарушения, ограничаващи правото на защита на жалбоподателя и които да обосновават отмяната на последното само на това основание.

АУАН е съставен от оправомощено лице, предвид нормите на чл. 16, ал. 1, т. 18 и т. 23 от ЗКФН във вр. с чл. 647, ал. 1 от КЗ. На основание т. 1.2.3. от представената Заповед на

Зам.-председателя на КФН № 3-313/28.07.2020 г., С. А. – „главен експерт” в дирекция „Застрахователен надзор” е разполагала с компетентност да издаде АУАН. АУАН е бил предявен за запознаване и подписан от надлежно упълномощен представител на нарушителя, като в 6-месечния срок по чл. 34, ал. 3 от ЗАНН е издадено и обжалваното НП. То също е издадено от компетентен орган по смисъла на чл. 47, ал. 2 от ЗАНН, оправомощен съобразно чл. 16, ал. 1, т. 19 и чл. 10, ал. 3 от ЗКФН и чл. 647, ал. 2 от КЗ.

Нарушението е описано достатъчно подробно в АУАН и НП, като обосновано са изложени изводите на актосъставителя за датата, на която е заведена щетата и са представени всички документи по чл. 106, ал. 3 от КЗ, съответно и за крайния срок за законосъобразно произнасяне по нея.

Имуществената санкция на дружеството-жалбоподател е наложена предвид извършено нарушение на разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ, която предвижда, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по посочените видове застраховки (включително и „Гражданска отговорност на автомобилистите“) в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106 от КЗ като или определи и изплати размера на обезщетението или мотивирано откаже плащането.

Следователно в този срок, застрахователят следва да направи изрично волеизявление в смисъл да се произнесе по застрахователната претенция като определи и изплати размера на обезщетението или респективно мотивирано да откаже плащането или когато не може да установи напълно размера и основанието на вредите. Предвид факта, че това нарушение се реализира само чрез простия факт на бездействие от страна на застрахователя, т.е. е формално, не е необходимо изследването както на евентуално настъпилите вреди от реализирането му, така и причините за това. В случая следва да се подчертае, че в срок следва не само да бъде определено обезщетението, а и изплатено, съответно да бъде съобщен отказ на застрахования.

В настоящия казус денят на настъпване на застрахователното събитие е 07.01.2022 г., като застрахователната претенция е предявена от ползвателя на застрахователната услуга пред Застрахователно дружество на 10.01.2022. До 11.01.2022 г. от заявителя са представени на застрахователя и всички необходими за удовлетворяване на застрахователната претенция документи и е извършен оглед на автомобила, включително е предоставено удостоверение и за негова банкова сметка. По делото липсват данни да са изисквани по надлежния за това ред други, допълнителни по смисъла на чл. 106 от КЗ документи от заявителя след визираната по-горе дата. Като се има предвид това обстоятелство се налага единственият възможен извод, че срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ е започнал да тече от деня след горепосочената дата, т.е. от 12.01.2022 г. Това означава, че произнасяне на застрахователното дружество е следвало да бъде обективизирано в един от двата посочени в чл. 108, ал. 1 от КЗ варианта (плащане или отказ) до 01.02.2022 г. /вторник, работен ден/ включително. Видно от приложените по делото доказателства, едва на 18.02.2022 г. е изплатено дължимото обезщетение, т.е. над две седмици след крайния момент, визиран в чл. 108, ал. 1 от КЗ, до който застрахователното дружество е могло законосъобразно да изпълни това си задължение.

Съдът намира, че правилно нарушението е квалифицирано по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а не по чл. 496 от КЗ, тъй като двата срока за произнасяне от страна на застрахователя текат едновременно, като началото на срока по чл. 496 от КЗ се поставя от датата на завеждане на претенцията, а срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ тече от момента на представяне на всички необходими доказателства. По този начин срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ тече в рамките на срока по чл. 496 от КЗ, но и двата са императивни и вменяват на застрахователя задължение за произнасяне. В случая произнасянето на жалбоподателя е в рамките на тримесечния срок по чл. 496 от КЗ, но извън по-краткия срок по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

В НП е посочено, че Застрахователно дружество е реализирало към датата на

извършване на настоящето нарушение повече от едно нарушения на нормата на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Това заключение е направено въз основа на приложеното по делото Решение от 19.08.2021 г. на АССГ по адм. дело № 5014/2021 г., с което е оставено в сила Решение от 19.04.2021 г. по НАХД № 252/2021 г. по описа на СРС, НО, 121 състав, с което съдът е потвърдил НП № Р-10-655/15.12.2020 г., с което на жалбоподателя е наложена имуществена санкция в размер на 2000 лв., на основание чл. 647, ал.2, вр. чл. 644, ал.2, пр. 2, вр. ал.1, т. 2 от КЗ за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Решението на АССГ е влязло в сила на 19.08.2021 г. като необжалваемо.

Жалбоподателят - застраховател в случая е санкциониран обективно (вина не следва да бъде доказвана, тъй като нарушителят е юридическо лице, чиято отговорност е безвиновна). Застрахователно дружествообективно е извършило нарушение на разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ в срок по-малко от една година от влизането в сила на НП на КФН за същото такова нарушение, за което са съществували основания за ангажиране на отговорността му по чл. 644, ал. 2 от КЗ. Макар това е извършено неправилно, едва с обжалваното НП, без в АУАН да са посочени каквито и да е обстоятелства, вменияващи в отговорност на нарушителя извършването на нарушението в условията на повторност, настоящият съдебен състав намира, че следва да се съобрази с константната практика на АССГ, че това не е съществено нарушение. Като аргументите на касационната инстанция по подобни спорове се свеждат до следното :

Според съдебните състави от АССГ повторността не е елемент от състава на правонарушението. Те приемат, че дали едно деяние е повторно или не е релевантно обстоятелство единствено при определяне размера на административното наказание, съответно, че повторността не определя осъществен ли е съставът на нарушението, което в случая е безспорно установено. С разпоредбата на чл. 42 от ЗАНН не се поставя изискване в АУАН да бъде посочена санкционната разпоредба, която следва да бъде приложена, както и видът и размерът на наказанието. Задължителни реквизити са единствено елементите от обективна страна - дата и място на нарушението, описанието му и обстоятелствата, при които е извършено, и елементите от субективна страна - субект и вина при деяния, извършени от физически лица. Сочат се също и законните разпоредби, които са нарушени. Изискването на чл. 42, т. 4 от ЗАНН за описание на нарушението чрез всички елементи от фактическия състав на деянието по чл. 108, ал. 1 от КЗ е спазено при съставяне на АУАН. С чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН към тези елементи /чл. 42, т. 3-т. 5 от ЗАНН/ се допълват видът и размерът на наказанието, за определянето на което е от значение дали деянието е повторно или не, съответно дали същото е извършено от физическо или юридическо лице. Касае се за дейност на административнонаказващия орган по определяне вида и размера на наказанието в НП, за което нормата на чл. 42 ЗАНН не поставя изискване да бъде посочено още със съставяне на АУАН. В този смисъл са постановени множество съдебни актове на различни състави на АССГ, сред които и Решение от 19.08.2021 г. на АССГ по адм. дело № 5014/2021 г., Решение от 16.03.2020 г. на АССГ по адм. дело № 602/2020 г.; Решение № 5711 от 13.10.2017 г. на АдмС - София по адм. д. № 7813/2017 г.; Решение № 4161 от 16.06.2015 г. на АдмС - София по адм. д. № 10783/2014 г., както и най-актуалната съдебна практика на касационната инстанция.

Макар настоящият състав да е на принципно различно становище по отношение на характера на повторността като обстоятелство от елемента на правонарушението, с огледа принципа на предвидимия съд и установената трайна съдебна практика по този въпрос, съдът намира за неоснователно възражението на жалбоподателя, че в АУАН не е повдигнато обвинение за нарушение при условията на повторност, което съставлява съществено процесуално нарушение. С оглед на изложените съображения, следва да се приеме, че правилно е ангажирана отговорността на жалбоподателя за извършено при условията на повторност нарушение на чл. 108, ал. 1 КЗ.

Чл. 644, ал. 1 от КЗ е обща разпоредба за налагане на административно наказание, когато е извършено нарушение на норма от КЗ, извън случаите по чл. 635 - 643 от КЗ, в рамките на които са определени конкретни наказания за конкретни нарушения на нормите на кодекса. От друга страна разпоредбата на чл. 644, ал. 2 от КЗ урежда института на т.нар. "повторно нарушение". Съобразно легалната дефиниция на § 1, т. 51 от ДР на КЗ от такъв характер е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на НП, с което е наложено наказание за същия вид нарушение. В такива случаи административнонаказателната репресия от страна на държавата спрямо юридическото лице – нарушител, е засилена като размера на налаганата имуществена санкция в случаите на нарушение по чл. 644, ал. 1, т. 2 от КЗ отм. е от 2000 до 40 000 лева. Поради това съдът намира, че правилно на „.....“ е наложено наказание по чл. 644, ал. 2, пр. 2, вр. ал. 1, т. 2 от КЗ, доколкото несъмнено е доказано, че нарушението е извършено при условията на повторност.

Материалният закон по определяне размера на имуществената санкция е приложен правилно като е съобразено цялостното поведение на нарушителя. Според настоящият състав наложената имуществена санкция в минималния предвиден в закона размер, а именно 2000 лева съответства на характера и тежестта на извършеното нарушение и е съобразена с целите, визирани в ЗАНН.

В съответствие с изискванията на ТР № 1 от 12.12.2007 г. по т. н. д. № 1/2007 г. на ОСНК на ВКС, съдът обсъди, но не намери основания за прилагането чл. 28 от ЗАНН като отчете характера и вида обществени отношения, засягането на които е факт чрез извършеното нарушение и че то се явява типично, обичайно. КЗ е нормативен акт, целящ най-вече осигуряване защита интересите на потребителите на застрахователни услуги. Това не би могло да се осъществи по друг начин освен чрез спазване на законоустановените срокове, включително когато те са кратки и са свързани с полагането на по-големи от нормалните усилия от страна на застрахователя. Съдът достигна до извод за немаловажност на нарушението преди всичко въз основа на значителното закъснение при произнасяне по претенцията – над 2 седмици /колкото приблизително е и срокът за произнасяне по претенцията/ и то едва след подаване на жалба до КФН, както и поради фактът, че дружеството-жалбоподател е било наказвано и преди за подобни нарушения и с оглед минималния размер на изплатеното обезщетение. Като специализирано дружество – застраховател, е било информирано за кратките срокове за произнасяне и е следвало така да организира дейността си, че да не позволява нарушаването на законовите срокове за произнасяне, които несъмнено са установени в полза на потребителя на застрахователната услуга. Съдът не намира, че случаят е представлявал някаква особена фактическа или правна трудност, нито са били налице такива форсмажорни обстоятелства, които да оправдаят забавянето на дружеството за изплащане на обезщетението.

С оглед на всичко изложено, съдът прие, че в случая не са налице основания за прилагане на чл. 28 от ЗАНН и квалифициране на нарушението като маловажно, поради което НП следва да бъде потвърдено изцяло.

С оглед изхода на делото се явява основателна и претенцията на процесуалния представител на КФН за присъждане на юрисконсултско възнаграждение на наказващия орган след потвърждаване на обжалваното НП. Съгласно разпоредбата на чл. 63д, ал. 3 от ЗАНН законът допуска присъждането на разноски, включително и за осъществено процесуално представителство на наказващия орган съгласно ал. 4. По делото като представител на КФН в проведеното съдебно заседание е участвал юрисконсулт и съдът е потвърдил обжалваното НП. Съгласно чл. 27е от Наредбата за заплащане на правната помощ, издадена въз основа на законовата делегация по чл. 37 от ЗПП, възнаграждението за защита в производствата по ЗАНН е в размер от 80 до 150 лева. Съдът намира, че в случая производството не е с особена правна или фактическа сложност и е проведено едно съдебно

заседание, поради което и следва да се присъди минималното предвидено възнаграждение в размер на 80 лева, като претенцията за присъждане на максималния размер на възнаграждението е неоснователна.

Поради гореизложеното и на основание чл. 63, ал. 2, т. 5, вр. ал. 9 и чл. 63д, ал. 3 от ЗАНН, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Наказателно постановление № Р-10-88/26.04.2022 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на жалбоподателя, на основание чл. 647, ал. 2 и чл. 644, ал. 2, пр. 2, вр. ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховане, вр. пар. 1, т. 51 от ДР на КЗ, е наложено административно наказание "имуществена санкция" в размер на 2000 /две хиляди/ лева за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ.

ОСЪЖДА жалбоподателя с ЕИК **ДА ЗАПЛАТИ** на **КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР** сумата от 80.00 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд – София град в 14-дневен срок от получаване на съобщение за изготвянето му на основанията, предвидени в НПК по реда на глава XII от АПК.

Съдия при Софийски районен съд: _____